Sisäministeriö LAUSUNTO SM2022-00055

PO Rantakokko Elina(SM) 08.02.2022
JjulkinenJULKINEN

Viite

Asia
U 1/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta asetukseksi yhteistyöalustan perustamisesta yhteisten tutkintaryhmien toiminnan tukemiseksi ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta; sisäministeriön poliisiosaston lausunto

-

Komission 1.12.2021 antama ehdotus asetukseksi yhteistyöalustan perustamisesta yhteisten tutkintaryhmien toiminnan tukemiseksi ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta (KOM(2021) 756 lopullinen, on osa oikeusalan digitalisaatiota koskevaa lainsäädäntöpakettia, joka koostuu kolmesta asetusehdotuksesta ja kahdesta direktiiviehdotuksesta. Ehdotuksen tavoitteena on luoda säädösperusta yhteisten tutkintaryhmien tekniselle yhteistyöalustalle rajat ylittävien tutkinta- ja syytetoimien tehostamiseksi, sillä yhteisten tutkintaryhmien toimintaa on vaikeuttanut tutkintaryhmään osallistuvien tahojen yhteisten tietoteknisten välineiden puute. Yhteisen tietoteknisen alustan on tarkoitus antaa tutkintaryhmiin osallistuville mahdollisuus turvallisesta kommunikoida keskenään sekä jakaa tietoja ja todisteita.

Sisäministeriö katsoo, että oikeudellista yhteistyötä unionissa tulee tehostaa ja digitalisoinnin edistämisellä ja hyödyntämisellä on tässä tärkeä rooli. Komission yhteisten tutkintaryhmien yhteistyöalustaa koskevaa ehdotusta voidaan yleisesti pitää kannatettavana digitalisoinnin tavoitteiden toteuttamiseksi.

Yhteistyöalusta tehostaisi rajat ylittävissä tutkinnoissa tiedonvaihtoa tukemalla yhteisten tutkintaryhmien toimintaa ja toiminnan tulosten tehokasta ja tietoturvallista jakamista. On kannatettavaa, että ehdotuksen mukaan yhteistyöalustan käyttö perustuisi vapaaehtoisuuteen, tämä jättäisi harkintavallan yhteistyöalustan käyttämisestä tutkintaryhmissä oleville viranomaisille ja mahdollistaisi joustavasti muiden välineiden, kuten SIENA:n käyttämisen yhteistyöalustan rinnalla.

Asetusehdotuksessa on riittävän tarkkaan määritelty vastuut
yhteisten tutkintaryhmien yhteistyöalustan kehittämisessä ja ylläpidossa eu-LISAn ja Eurojustin yhteydessä toimivan JIT-sihteeristön kesken.

Komission ehdottama yhteisten tutkintaryhmien yhteistyöalustan eu-LISA:ssa toteutettava hallintomalli, jossa on noudatettu muissa vastaavissa tietojärjestelmissä
käyttöön otettua rakennetta, on kannatettava. Hallinnointirakenne mahdollistaa jäsenvaltioiden edustajista koostuvan neuvoa-antavan ryhmän kautta jäsenvaltioiden asiantuntemuksen tuomisen yhteisten tutkintaryhmien yhteistyöalustan käyttöönottoon ja kehittämiseen.

Asetusta koskevissa neuvotteluissa tulee selventää, miten on tarkoitus varmistaa yhteistyöalustan yhteentoimivuus muiden tiedonvaihtojärjestelmien, etenkin Europolin SIENA-järjestelmän kanssa.

Yhteistyöalustan käyttöönotosta voi Suomessa aiheutua kustannuksia turvallisuusverkon (TUVE) asettamista vaatimuksista ja ne tulee huomioida, kun ehdotuksen käsittely etenee.

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi